

LBRIS

We know
books

Dan Pleșa

Miere neagră

roman

 VELANT
CĂRȚI ÎNSEMNATE.

LBRIS

We know
books

1. **caietul dictando**

O săucid un om.

Peste cinci zile o săucid un om.

Scrisul ca destăinuire sau scrisul ca justificare.

Eu sunt cel care face un lucru sau eu sunt cel despre care scriu, cel pe care-l descriu? Eu sunt notele pe care le-am luat sau sunt cel care s-a străduit să nu copieze? Scrii un jurnal nu ca să fi mai bun, nu, scrisul nu poate să te facă mai bun. Scrii un jurnal ca să poți fi mai bine înțeles, acum când te pregătești să comiți o crimă. Cum pot fi un om bun dacă mă pregătesc să omor pe cineva? Dar, dacă totul este justificat, dacă permiți celui care te citește să intre în mintea ta, fără nicio limită, să te înțeleagă ca și cum ți-ar îmbrăca pielea, va înțelege că ești bun? Sau doar va deveni un criminal la rândul său?

Poate e mai simplu, nu există sentințe, există doar sentimente și o greșită citire a lor. Te uiți la iubita ta,

care nu te mai bagă în seamă. E o privire plină de dorință, de amărăciune, de patimă. Cel de lângă tine, surprinzându-ți căutătura, va spune că e o privire de nebun, de ucigaș. Ajută-l să se îmbrace în pielea mea, jurnalule, și-mi va înțelege dragostea, și va înțelege că sunt un om bun. Nici măcar nu va înțelege, va ști că privirea mea e plină de iubire.

În fața mea sunt cinci zile în care nu am nimic de făcut decât să aștept. Tăcut, ca un prădător în beznă. Știu că nu am ce să văd la televizor, că nu pot să ies să mă plimb, că stau și într-o casă care nu e a mea, deci nici să fac ordine în lucruri nu pot. Nu mă pot concentra la nimic altceva decât la așteptarea asta; știu că nu pot citi, chiar dacă mi-am adus trei cărți cu mine. Nu pot asculta muzică decât în surdină, din apartament nu trebuie să răzbată niciun zgomot, și oricum la radio nu e decât muzică patriotică în majoritatea timpului.

Când am definitivat Planul și știam secundă cu secundă ce am de făcut, m-a îngrozit așteptarea asta de cinci zile. Nu știam cu ce să o umplu, eram convins că tensiunea acestei așteptări poate ușor degenera într-o nevroză. Poate m-aș răzgândi, poate aș fi pus în balanță toate argumentele mele, și izolarea m-ar fi făcut să văd altfel lucrurile. Până mi-a venit ideea salvatoare. Voi scrie acest jurnal. Nu pentru a alunga plictiseala, ci pentru a fi înțeles în toate resorturile deciziei pe care am luat-o. Pentru că știu că acest jurnal va demonstra că nu sunt un nebun, va demonstra că am conștiință, că înțeleg gravitatea faptei de a lua viața unui om, mai ales premeditarea uciderii. Sper că acest jurnal va demonstra că sunt un om ca toți alții, și voi comite o crimă pentru că realmente așa nu se mai poate, nu se mai poate trăi, și cineva trebuie să-l oprească pe acest

om. Scriu acest jurnal ca un prim pas spre mântuirea de care am nevoie după ce voi face ce am de făcut.

Și cred că se va înțelege că nu fac această crimă pentru mine. Nu pentru a obține vreun beneficiu palpabil, deși sigur voi obține o viață mai bună – e și asta un beneficiu palpabil nu-i așa? Mă cam contrazic singur. Nu o fac pentru mine, o fac pentru țara mea, o fac pentru poporul meu. Îmi vine să spun: pentru poporul meu de lași, dar știu că nu e așa, sunt o grămadă de oameni în pușcării care au luptat împotriva regimului și au fost striviți. Poate nu sunt atât de mulți cât mi se pare firesc să fie, dar să nu uităm că regimul ăsta s-a apărut la început aruncând milioane de oameni în pușcărie – vinovați, nevinovați, la grămadă – doar pentru a se putea stabiliza, întări și distruge cea mai mică formă de rezistență, până când menghina a strâns atât de tare totul, încât cei care reușesc să se revolte sunt doar niște amărăte de furnici.

Cum să-mi încep jurnalul? Ar trebui să mă prezint, să-mi spun numele, data și locul nașterii, ca într-o autobiografie, cum te pun să-ți faci la înscrierea în partid? Primul rând a fost simplu, de fapt așa îmi și propusem, să scriu trei rânduri cu gândurile care-mi trec prin cap când mă așez la masă. Acum, deja am scris o pagină sau puțin mai mult, îmi trece totul prin cap într-o secundă, îmi vine să aștern dintr-odată totul în scris, într-o secundă tot amalgamul ăsta de povești să-l vomit pe pagină până umplu caietul. Dar vreau să fiu coerent, vreau să fiu înțeles, trebuie să fiu mai organizat. Să încep cu ce am făcut în ultimele trei ore, cât e totul proaspăt în memorie?

Cu trei ore în urmă plecam din camera mea de cămin, îmbrăcat în salopeta pe care am scris cu vopsea

albă GAZE, salopetă pe care am cumpărat-o pe sub mână de la unul din uzină; mi se părea că seamănă culoarea aia de gri-petrol cu a ăloră care mai vin câte-odată să verifice prin bloc gazele; nu am dat mult pe ea, m-am și târguit, să nu par suspect, am scos-o la optzeci de lei, peste care mi-am pus o canadiană subțire albăstruie, pe umăr cu un rucsac în care am câteva haine, ciorapi și chiloți de schimb, trei cărți, periuța de dinți cu un tub de pastă, câteva conserve, trei pâini, douăsprezece ouă fierte, o bucată de salam de vară, o sticlă de jumate de țuică, o cutie de ness Amigo, mai multe pachete de Carpați fără, trei de Snagov, unul de BT și unul de Apollonia – pentru când vreau să mă delectez –, un ciocan și niște cuie, caietul ăsta pe care scriu și mai multe pixuri, iar lângă rucsac, într-o husă de-aia de au pescarii pentru undițe, am pus pușca și gloanțele, am pus și un cancioc care iese din husă, și o undiță căreia i se vede vârful ieșind în sus, m-am dus la 92 unde am avut noroc, a venit în mai puțin de un sfert de oră, și am coborât la Universitate de unde am luat-o pe jos până la blocul Turn. Mă uitam la statuia lui Mihai Viteazul, cea care mă fascina când eram mai mic, sunt și eu acum un personaj istoric, doar că nu am cal. Am trecut pe lângă librăria Eminescu și m-am oprit să mă uit în vitrine. M-am uitat la vitrina plină cu operele tovarășului, cu fața lui pe atâtea cărți. Avea vitrina lui, cea mai frumoasă. Cărțile lui, cărțile despre el. Asta înseamnă glorie literară. Am trecut pe lângă Romarta, mă uitam la Cercul Militar pe care era scris cu litere albe pe roșu, sigur se amuzase ăla care alesese sloganul „luptăm pentru pace, alături de comandatul suprem“, și am preferat să trec prin fața Berlinului, aducându-mi aminte de momentele plăcute petrecute

aici. M-am întrebat dacă nu ar fi o idee mai bună să intru și să beau o bere, așteptând să apară vreun cunoscut. Și să renunț la Plan. La intrarea în bloc, mi-am dat jos canadiana pe care am înghesuit-o în rucsac, am luat liftul până pe terasă și am așteptat să se facă ora opt. Plecasem devreme, pentru ca bagajul meu de pescuit să nu-i stârnească curiozitatea vreunui echipaj de miliție să-mi ceară legitimația de serviciu să vadă de ce merg la pescuit și nu sunt la muncă. La ora asta, chiar dacă ea era trează, nu puteam să sun la ușă și să fiu sigur că îmi deschide.

Prima dată, pe terasă, mi-am aprins o Apollonia, meritam un premiu, o mică parte din Planul meu funcționa, o adusesem la îndeplinire. Eram cu arma în blocul Turn. Fumam, mă uitam la răsărit, orașul arăta bolnav și stins, răsăritul părea o mângâiere trandafirică care aducea alinare. Frumoasele blocuri interbelice, macarale ici-colo, schelete de blocuri în construcție, zidul de cetate al blocurilor de unde începeau cartierele. Un oraș mort și trist care îl urăște. Și eu o să fiu brațul acestei uri. Mă țineam departe de margine, deși mă tot tenta să mă uit în jos la Sala Palatului, trebuia să nu fiu văzut de nimeni, și în special din stradă. Când să plec de pe terasă, cu sacul cu pușca, am agățat o antenă tv care a căzut. Aveau și antenă colectivă, dar aveau și destule antene individuale. Păreau un pâlcc de sperietori de păsări anorexice într-un lan de ciment. Am încercat s-o repun pe poziție, m-am panicat, mi-am imaginat pensionarul indignat că nu mai prinde bulgarii, sună la 955, o anchetă cu miliția pe terasă, cine mi-a deranjat antena de pe bloc, miliția miroase ceva suspect: sigur e un infractor, să-l căutăm din apartament în apartament.

Am coborât pe scări până la etajul paispe, la apartamentul doamnei Voiculescu Amelia. Îmi pare rău, dar în continuare o să-i spun baba, de fiecare dată când mă gândesc la ea, numele acela mi se pare lung, impropriu, în gând îi spun baba. Trei luni mi-a luat să mă decid. Era clar, cel mai bine era să fie mai sus, de la etajul zece de preferință, până la șapțișpe, erau două apartamente bune ca poziție pe etaj, pe partea cu Sala Palatului, deci aveam șaisprezece apartamente, hai douăzeci dacă riscam și coboram până la opt. Am început cu lista de la întreținere, câte persoane sunt în apartament, să le identific, să văd cum arată, să încerc să aflu cât mai multe despre ei, dacă au rude, dacă pleacă de-acasă, dacă primesc vizite. Nu vreau să fac un pomelnic al familiilor din bloc, cel mai mult m-a ajutat când, prefăcându-mă că sunt de la telefoane, am intrat la o vecină în casă și promițându-i că o s-o scap de cuplaj și o să fie singură pe fir, și prefăcându-mă că mă sor prin casă, desfăcând și reasamblând telefonul, mi-a făcut o cafea, desigur nechezol, am tras-o de limbă și am aflat aproape totul despre vecinii ei. La câte știa eram convins că ascultă de fiecare dată ce vorbește cuplajul, chiar nu înțelegeam de ce vrea să fie singură pe linie, nu-și dădea seama câtă plictiseală va veni? Ea mi-a spus despre babă că are doar un fiu care a fugit, un nepot care o vizitează doar de Revelion și vara o dată sau de două ori, niște rude prin Transilvania, că se mai vizitează cu Popeștii de mai sus cu un etaj, în diagonală, că ei îi mai fac cumpărături dacă se simte rău. Concurența era o familie de doi pensionari de la cinșpe, care chiar nu aveau pe nimeni, nu vorbeau cu vecinii de la un scandal cu reparația la acoperiș, dar el era foarte în vârstă, abia se mișca, l-am urmărit cu atenție când ieșea din bloc

la cumpărături, orice pas era un chin și dura de trei ori mai mult să-l facă sprijinindu-se de baston, mi-a fost teamă că se sperie prea tare, i se face rău și se complică lucrurile, chem Salvarea și trebuie să abandonez tot.

– De la Gaze, doamna Voiculescu! am strigat tare, când am simțit-o în spatele ușii.

Mi-a deschis într-un târziu. A crăpat ușa puțin, neîncrezătoare.

– Trebuie să fac inspecția, am spus în timp ce mă roteam să-i arăt ce scria pe spatele meu: GAZE. Să nu cumva să fie scurgeri, să se întâmple vreo nenorocire.

Mi-a lăsat să intru în casă. Mi-a arătat cu mâna unde este bucătăria. Mi-am lăsat bagajele pe jos în hol, să nu le vadă, și am intrat repede în bucătărie, m-am prefăcut că verific racorduri, am dat drumul la foc la toate ochiurile de aragaz, nu voiam să o sperii. Și voiam să mă obișnuiesc cu spațiul. Și ea să se obișnuiască cu prezența mea.

– Am flacăra mică, nu se poate face ceva? Am auzit că se poate face ceva să fie mai mare.

– La dumneavoastră e mare, ia să vorbiți cu cei de jos să vedeți cât au flacăra. Mi-am intrat în rol degeaba, în două-trei minute o să dau jos masca, dar am nimerit exact tonul ăla al funcționarului care are putere, al instalatorului care e dumnezeul tău, el știe totul și tu stai umil lângă, cu mâna pe banii din buzunar, neștiind când să îi scoți, cum să-i dai.

– Așa e, dar tot mică e. Stau mult până pot să fac o cafea.

– Haideti să mergem în sufragerie, trebuie să vorbim.

S-a schimbat la față. Avea tot părul alb, un capot grenă cu imprimeuri florale bej, peste lucrurile cu care

era îmbrăcată, și ciorapi de lână în picioare. Nu purta papuci, în casă nu era frig.

– Scapă gaze?

– Nu, totul e în regulă, dar trebuie să vorbim despre ceva important.

Îmi pare simplu să-i tragi de la două sute de metri unui om un glonț în cap. Nu te uiți în ochii lui, nu e aproape de tine, e o operație prin telefon, un chirurg care nu se murdărește cu sânge. În schimb, femeii acesteia, căreia nu vreau să-i fac niciun rău, îmi vine greu să-i spun că-i voi da peste cap viața în următoarele cinci zile. Și că, dacă nu mă lasă, dacă se împotrivește, o să-i fac mult rău. Nu e la două sute de metri, nu pot și nici nu vreau să-i fac rău, sper însă să vadă decizia din privirile mele, hotărârea mea nestrămutată din tonul vocii mele și să fie docilă măcar, dacă nu înțelege nimic. Să nu mă oblige ea să-i fac rău.

– Stimată doamnă, nu sunt de la Gaze. Îmi pare sincer rău, dar am un Plan foarte important de realizat. Pentru asta va trebui să stau la dumneavoastră în casă cinci zile. În aceste cinci zile nu o să vă laș să plecați de acasă nicăieri. Nu veți avea voie să vorbiți la telefon. De fapt o să vă rog să stați închisă în dormitor. E și spre binele dumneavoastră să nu vorbim deloc, să nu știți niciun lucru despre mine. Asta o să vă fie de folos dacă lucrurile merg prost. De unde iau niște cearșafuri?

S-a dus pe hol, a deschis o debara și s-a dat în spate. M-am dus în camera ei, cu câteva cearșafuri, le-am ales pe cele închise la culoare și, cu ciocanul și cuiele, le-am prins peste geamuri. Am făcut același lucru și la bucătărie, apoi și în sufragerie. Era un bloc pentru ștabi, geamuri mari, am muncit ceva. Voiam să fiu sigur că ea nu încearcă să comunice cu exteriorul, cât e închisă

la ea în cameră, mi se părea inuman să o leg atâtea zile. Știam că, din cauza tensiunii, nu o să pot să dorm, și o fereastră luminată la trei dimineața putea fi suspectă. Ferestrele trebuiau obturate.

Înainte de a o închide în dormitorul ei, am scos biletul pregătit și am pus-o să dea telefon. Am făcut o scurtă repetiție cu ea. Avea o privire albicioasă, nu puteai citi nimic în ochii ei, habar n-aveam ce gândește. Părea apatică, dar incredibil de docilă.

– Domnu Popescu, să știți că a intervenit ceva, trebuie să plec la Arad. Nepoata mea trebuie să se interneze în spital și o să stau cu aia mică niște zile, are nevoie de puțin ajutor. Nu e nevoie să mă conduceți la gară, mă descurc, nu am mult bagaj, v-am sunat să nu fiți îngrijorați.

Am dus-o în dormitor și am rugat-o să stea liniștită. S-a supus.

Mi-a fost greu să încep primele rânduri, mi-e greu acum. Mă ajută uneori să mă pierd în divagații, cum am făcut mai devreme când am povestit cu lux de amănunte acest început de zi. Toate miile de lucruri care-mi treceau prin cap, toate amintirile mele, care cred eu că mă definesc și ar putea să arate mai bine cine sunt și de ce fac asta și, cel mai important, că o fac singur, de capul meu, nimeni nu m-a ajutat, nimeni nu mai e implicat în Plan, nimeni nu știe nimic despre ce vreau eu să fac, toate se estompau când mă pierdeam în descrieri. Acum s-a terminat povestea zilei, s-a terminat cu mine la această masă din sufragerie, scriind un jurnal. Nu mai am ce povesti despre ziua de azi, trebuie să mă întorc la dezordinea din capul meu, să bag un băț în această vârtelniță de tablă plină de zahăr, să îl agit pe margini ca să adun fuioare albe și dulci, și

să scot bățul cu un nor mare și alb de vată de zahăr: încă o poveste de-a mea.

M-am oprit ca să-mi desfac bagajul, am pus mâncarea în frigider, baba are și ea ceva de mâncare, nu multă, o oală mare cu ghiveci pe jumătate plină, un pachet de unt neînceput, ne descurcăm, nu o să facem foamea. M-am îmbrăcat mai lejer în pantaloni de trening și un pulovăr. Pușca am pus-o pe masă la început, dar era prea apăsătoare, mă amenința, am pus-o pe vitrină. O vitrină ca în orice casă mai înstărită, cu două statuete de fildeș, un set de pahare de cristal, o bombonieră mare de cristal vârstat cu bronz, niște statuete africane de lemn, mai multe seturi de cești de cafea, două ibrice, o balerină de porțelan. Mă tot întreb ce erau oamenii ăștia când erau tineri, ce au făcut în viață. Cred că el era inginer. Sau economist. Mi-ar fi așa simplu să fac doi pași, să deschid ușa dormitorului și să o întreb, dar probabil că speculațiile astea îmi iau gândurile de la Plan, de la frica de a fi descoperit, de a fi prins tocmai acum când sunt atât de aproape. Mă uit la sofaua din sufragerie, pe ea o să dorm, trebuie să dorm zilele astea, am nevoie să am ochii odihniți, mâna sigură. Mi-e puțin frică de clipele când voi dormi, dacă atunci baba va încerca să facă ceva, să evadeze, să bată în calorifer, să facă semne desperate de la geam sau să scrie un bilet, sau mai multe bilete în care să ceară ajutor, indicând numele blocului, etajul și numărul apartamentului, să ceară ajutor miliției și să arunce biletele pe geam, în stradă, pe unde trece atâta lume. Un bilet pe care să scrie „AJUTOR: un criminal care vrea să comită un atentat mă ține ostatică. Sunt la etajul doișpe, apartamentul 87, anunțați miliția!” Zgrunțuri de frică la fiecare pas, la fiecare gând.

Voi dormi pentru prima dată în această casă în noaptea asta. Pe această sofa. Patul în care dormi este cel mai important obiect din viața ta. Patul în care dorm îmi schimbă viața. Patul e locul unde te întâlnești cu ce e mai adânc îngropat în tine: visele și dorințele alea care te definesc și pe care doar visele ți le dezvăluie. Patul e locul unde devii vulnerabil, oricine poate veni să îți înfigă un cuțit printre coaste până în inimă, dormi, nu te poți apăra. De fiecare dată când schimb patul în care dorm, ceva în viața mea se schimbă fundamental. Patul copilăriei – în care găseam adăpost și siguranță –, patul Iuliei – în care găseam iubire –, patul din armată, în care învățam să mă dezumanizez. Patul acesta în care voi dormi patru nopți, în care voi visa. Fiecare noapte va fi un pas, patru pași de vise până să devin un ucigaș.

Sunt un decreșel. Deși mama mi-a spus că e doar o coincidență că am apărut pe lume tocmai în acei ani în care era o atât de mare aglomerație de de-ăștia care vor să-și înceapă viața, mama mă dorea, voia ca sora mea să mai aibă un frate sau o soră, am fost programat, dorit și așteptat, nu sunt un decreșel veritabil.

Sunt un decreșel care stă ascuns într-un bloc în centrul Bucureștiului, în blocul Turn de lângă Sala Palatului, așteptând să înceapă Al XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român, care se va desfășura în Sala Palatului. Congresul o să înceapă peste cinci zile, pe 20 noiembrie, și o să dureze câteva zile. Nu o să aștept să se termine lucrările partidului, de aici, de la fereastra acestui apartament, chiar în prima zi o să-l împușc pe ceaușescu. Nu m-am hotărât dacă să o fac când vine sau când iese, dar sigur o să o fac în prima zi.

O fac pentru că-l urăsc. Nu pentru că-l urăsc mă ajută să o fac, nu asta e motivul. Știu, sună paranoic, poate că și eu sunt la fel de paranoic ca ceușescu, dar o fac pentru țară și pentru acest popor care s-a săturat de el. Nu știu pe nimeni care să nu vrea să scape de ceușescu. Mă întreb când am început să-l urăsc și-mi dau seama că au fost trei momente în care această ură a venit în inima mea ca niște lovituri de pumnal, mi-a inundat ochii cu lacrimi, trei lovituri, și în sufletul meu nu a mai fost decât ură. O ură care mă sufoca, mă urmărea ca o umbră violet până și în momentele în care râdeam cu hohote și mă bucuram de viață. Mi-aduc aminte că a treia oară când am început să-l urăsc eram într-o cofetărie, la mezaninul cofetăriei Delfinul, din Pantelimon, cu un profiterol neatins și topit în față.

În mod straniu scrisul mă obosește și mă scurge. O putere pe care o pierd prin vârful degetelor care țin pixul. Mă gândesc cu drag la mașina de scris pe care am lăsat-o acasă, începusem deja să scriu bine la mașina de scris. A fost poate cel mai iubit cadou pe care l-am primit de la babacu, strânsesem ceva bani, dar nu îndeajuns, am înțeles când m-am plimbat pe Lipscani și priveam prin vitrina consignațiilor de acolo mașinile de scris expuse. Eram convins că, dacă voi avea o mașină de scris, drumul către gloria literară mi se va așterne la picioare. La poșta redacției, oricât te străduiai să caligrafiezi cu bucle literele, să scrii cât mai citet, ajungeai la coș, se citeau doar manuscrisele dactilografiate. La fel, dacă voiai să-i arăți cuiva care chiar era interesat să te citească, îți spunea amabil: te rog să-mi aduci poeziile dactilografiate. O mașină de scris, și gloria va fi a mea. Tata, deși nu prea înțelegea

unde duce toată această pasiune pentru scris, „vai de curu' tău, câte poezii cu ceușescu o să trebuiască să scrii până să publici o carte“, râdea el de mine, a venit într-o zi de sâmbătă mai devreme de la fabrică, a zis: ia scoate banii ăia ai tăi, da toți, i-a întins pe masa din bucătărie și i-a numărat, optsutepatruzeci de lei, i-a strâns și i-a pus în buzunar, aș fi protestat în fața acestei abuzive confiscări, dar am simțit că ceva important se va întâmpla și nu m-am opus, mi-a spus să mă îmbrac și am plecat împreună. Ajuns pe Lipscani, un val de fericire neîncrezătoare m-a cuprins, era prea frumos ca să fie adevărat, am mers pe piatra cubică a străzii, printre casele superbe și putrezite, cu tencuieli scorjite, cu balcoane descentrate și pline de rufe colorate întinse la uscat – fuste și basmale țigănești care colorau puțin ternul griului și galbenului stins al tencuielilor –; din când în când venea la noi câte un bișnițar care șoptea: ceasuri, țigări, cafea, valută? Pe mine mă speria puțin, tata nu-i băga în seamă, cu un aer marțial. Ne-am oprit în fața celei mai mari consignații și m-a întrebat care-mi place. Erau Remingtonuri mari cât jumătate de masă, păreau venite direct din filmele SF, dar mi se păreau prea impresionante, prea amenințătoare, și parcă făcute pentru a scrie romane-fluviu la ele, eu doar voiam să-mi transcriu poeziile, iar o Erika mlădioasă și mai micuță, portabilă, mi se părea bijuteria mult-dorită. Erau și mai ieftine, pe la o mie cinci sute de lei, Erika mea era două mii două sute de lei, dar nu a comentat. Am intrat în consignația prost luminată, îmbâcsită de zecile de obiecte care nu-și găseau locul în dezordinea ce încerca să le încapă pe toate: mobilier vechi, tablouri, haine de blană, rochii de seară cu sclipici și paiete, rochii de mireasă, statui și statuete, covoare, mașini de

scris, electrocasnice, colecții de reviste și ziare vechi. Tata, foarte meticulos, s-a asigurat că totul funcționează, banda nu agață, nu se încrucișează spițele, pârghia care ridică calandrul pentru literele mari nu e blocată, parcă era cumpărător profesionist de mașini de scris sau dactilografă; mașina avea și o valijoară în care se putea transporta și a verificat dacă fermoarul ei era funcțional, o valijoară învelită într-o pânză alb-negru pepit. A achitat, completând diferența dintre banii mei și prețul de vânzare. Țala de la consignație i-a notat conștiincios datele din buletinul pe care l-a cerut, i-a dat o foaie de hârtie cu un text absurd și fără sens și i-a spus că în maximum o săptămână trebuie să meargă la miliție. Mi-a fost jenă să întreb ce treabă are miliția cu mașina mea de scris, dar tata a simțit, pentru că atunci când am ieșit din magazin, mi-a explicat: „trebuie să copiezi textul ăla în câteva exemplare și o să mă duc la secția de miliție de lângă noi să le declar mașina de scris și să le dau foi cu scrisul mașinii“, mi-a explicat cum fiecare mașină are, ca oamenii, amprenta ei, că niciun scris de mașină nu seamănă unul cu altul, că uneori o literă specifică e puțin mai jos ca alta, că alteori din cauza uzurii anumite litere se imprimă mai prost, în fine, că văzând un text scris la mașină se poate ști cu precizie la ce mașină a fost scris dacă ai exemplarele model la dispoziție. „Te rog să nu scrii prostii la mașina de scris, mai ales să nu te iei de ceușescu, că ăștia o să știe de unde să te ia, nu e de joacă cu asta“, „și dacă nu te duci să o declari ce se întâmplă, de unde știi ăștia ce avem noi în casă?“ l-am întrebat revoluționar, „păi de-asta mi-a cerut ăla buletinul, că spune el, iar dacă te prinde miliția cu o mașină de scris nedeclarată în casă, poți să faci pușcărie, nu e de glumă“.

Mergând spre Universitate, să luăm troleibuzul înapoi spre casă, cu mașina de scris în valijoara pe care o căram mândru, treceam pe lângă aceiași bișnițari și mă simțeam de mii de ori mai bogat decât ei, nu mă mai intimidau. Cui îi trebuie parfumuri, valută sau ceasuri, dacă are o mașină de scris. Pe drum am intrat în restaurantul de lângă Doina, în curtea restaurantului erau destule mese ocupate, deși era destul de rece, în grădina plină de butaforie de la țară, o căruță, farfurii desenate cu motive populare și ștergere pe pereți, un mic coteț cu câteva găini și doi cocoși, juguri de boi, pluguri și căruțe de țară, mese de lemn masiv, negeluite, acoperite cu blănițe de miel și de oaie. Tata l-a întrebat pe ospătarul îmbrăcat ca la „Floarea din grădină“ dacă are mici. „Ne bagă doar duminică și se termină până după-masă.“ Privirea de deasupra unei mustăți stufoase încerca să ghicească ce hram poartă babacu. Tata avea genul acela de fizionomie greu de citit, putea fi un om obișnuit, un simplu muncitor sau tehnician, dar haina de piele, un anumit zâmbet șters și zeflemitor din colțul gurii, privirea directă de om care nu se teme puteau ascunde și un activist cu multă putere sau chiar un securist care doar încearcă să-ți câștige încrederea înainte de a te umfla. „Păi ce aveți? o friptură, ceva.“ „Ciorbă de legume, de vacuță și de pește și musaca și pește oceanic la felul doi.“ Tata îl sfredelea cu privirea și zâmbea fără să spună nimic. Ospătarul a făcut o pauză. „Cred că mai avem și niște cârnăciori buni, cabanoși subțiri și puțin afumați.“ „Merg pe grătar? Să pui și niște cartofi lângă ei și să ne dai și două beri.“ A fost prima dată când m-am simțit om mare. Până atunci lumea se împărțea în două: noi, copiii, care trebuia să mergem la școală, să luăm note bune, să-i ascultăm pe părinți,

pe profesori, pe vecini – în ordinea asta –, să ne terminăm temele după care să stăm în spatele blocului la fotbal, la joacă și discuții, să pândim venirea unui film mișto la cinema, din ce în ce mai rare, și să nu ne pese de ziua de mâine, pentru că fiecare zi trece la fel și de ziua de mâine, iar de cum va fi ea le pasă ăstora mari care se străduie să-ți pună o farfurie de mâncare în față, să te îmbrace și să te trimită la școală, ăstora mari le pasă de viitor. Eram un minor, cu berea în față la restaurant, dacă ar fi știut miliția, m-ar fi putut amenda, ospătarul ar fi putut să-i facă scandal tatei și să ne dea afară, iar cutia cu pătrățele albe și negre de lângă mine împreună cu berea din față m-au făcut să mă întreb dacă voi putea să scriu poeziile acelea frumoase pe care le simțeam ca o limfă luminoasă și fierbinte în trupul meu, dacă voi putea să le aștern pe hârtie, dacă voi reuși să public vreodată un volum de poezie astfel încât mașina de scris să-și merite banii, nu să fie bani aruncați în vânt, eram om mare pentru că mă gândeam cu responsabilitate la viitor. Aveam șapțișpe ani atunci și nici în cel mai extravagant exercițiu de imaginație nu aș fi văzut această zi, ziua mea de azi, în viitorul meu. Bine, mă gândisem că e posibil, deși atunci aș fi jurat că nu va fi așa, că volumul meu de poezii e un vis abandonat și îngropat într-un sertar plin de poezii începute și neterminate sau de sfârșituri spectaculoase de poezie, care n-au început, dar nu puteam să-mi imaginez că peste patru ani și ceva voi fi la cinci sute de metri mai încolo de masa la care stăteam, de masa din acel restaurant, așteptând cu răbdare să se scurgă zilele, lângă o pușcă, pregătindu-mă să încalc cea mai sacră poruncă: „să nu ucizi“.

Am terminat deja un sfert din pachetul de BT bândness în dimineața asta. Eram cumva euforic, starea de bine încă nu s-a dus și nu pot să mă împiedic să nu mă întreb dacă se va întâmpla ceva rău, de atâtea ori înainte să mi se întâmple ceva rău, o bucurie de nicăieri se ițește. Întorsul la scris mi se pare că-mi prelungește starea de bine. Aseară m-am întins puțin pe sofa și am adormit brutal, poate de la tensiunea zilei, am alunecat într-un somn fără vise și odihnitor. M-am trezit destul de devreme, puțin panicat: dacă a făcut ceva baba, dacă a alertat pe cineva și eu nu am auzit nimic. Și puțin vinovat, aseară am uitat să o întreb dacă vrea să mănânce ceva, am ținut-o nemâncată. I-am oferit ness de la mine, dar mi-a spus că-i cam face rău la tensiune, m-a rugat să-i fac o cafea din cafeaua ei, dar mai slabă. I-am dat un ou fiert și o felie de salam, mi-a spus că ea mănâncă puțin, să nu-mi fac griji. Avea cafea bună, cafea adevărată. M-a tentat să-mi fac și eu una, probabil că-i trimitea copilul de afară, mirosea amețitor, dar nu mi-a spus să-mi fac și mie. Sunt ucigaș, nu hoț.

Poate că cel mai frumos lucru din viața mea a fost maidanul copilăriei mele. Când ne-am mutat acolo, mai îmi aduc aminte cum mă uitam tot timpul pe geam la lanul de porumb care pleca de la șoseaua de vizavi și se întindea până la orizontul albastru mărgean. Mi-era de-ajuns să mă uit pe geam și să visez, încă nu avem voie pe-afară. Copilăria aceea timpurie când cea mai strașnică aventură o ai doar privind la lucruri și mintea e împânzită de plăsmuiri eroice în care ești un viteaz neînfricat și salvezi lumea după ce străbați tărâmurii amenințătoare și învingi oameni răi și animale înfricoșătoare. Îmi plăcea când printre porumbi apărea câte-un cioban cu oile și un măgar, mă uitam ore în șir